

Metodický pokyn Daňového riaditeľstva SR
k určení miesta dodania služieb podľa ustanovenia § 16 ods. 3
zákona č. 222/2004 Z. z. o dani z pridanej hodnoty v znení neskorších
predpisov účinného od 1.1.2011

Zákonom č. 490/2010 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 222/2004 Z. z. o dani z pridanej hodnoty v znení neskorších predpisov s účinnosťou od 1.1.2011 okrem iného dochádza k zmene pri posudzovaní miesta dodania kultúrnych, umeleckých, športových, vedeckých, vzdelávacích, zábavných a podobných služieb, ako napríklad služieb na výstavách a veľtrhoch vrátane ich organizovania a s nimi súvisiacich doplnkových služieb vo vzťahu k zdaniteľnej osobe. Uvedenou zmenou dochádza k transponovaniu článku 3 smernice Rady 2008/8/ES z 12.februára 2008, ktorou sa mení a dopĺňa smernica 2006/112/ES, pokiaľ ide o miesto poskytovania služieb (ďalej len smernica 2008/8/ES) do zákona o DPH. Podľa článku 7 tejto smernice členské štáty uvedú do účinnosti zákony, iné právne predpisy a správne opatrenia potrebné na dosiahnutie súladu s článkom 3 tejto smernice od 1.1.2011.

S účinnosťou od 1.1.2010 bol do zákona o DPH transponovaný článok 2 smernice 2008/8/ES, ktorou sa zmenila a doplnila smernica Rady 2006/112/ES o spoločnom systéme dane z pridanej hodnoty, pokiaľ ide o miesto poskytovania služieb. Ďalším krokom je transponovanie článku 3 smernice 2008/8/ES, na základe ktorého dochádza k zmene pravidiel pre určenie miesta dodania kultúrnych, umeleckých, športových, vedeckých, vzdelávacích, zábavných a podobných služieb, ako napríklad služieb na výstavách a veľtrhoch vrátane ich organizovania a s nimi súvisiacich doplnkových služieb iných ako súvisiacich so vstupom na kultúrne, umelecké, športové, vedecké, vzdelávacie, zábavné alebo podobné podujatia pre zdaniteľnú osobu.

Podľa úpravy § 16 ods. 3 zákona č. 222/2004 Z.z. o dani z pridanej hodnoty v znení neskorších predpisov (ďalej len zákon o DPH) účinného od 1.1.2011 miestom dodania kultúrnych, umeleckých, športových, vedeckých, vzdelávacích, zábavných a podobných služieb, ako napríklad služieb na výstavách a veľtrhoch, vrátane ich organizovania a s nimi súvisiacich doplnkových služieb a vstupu na tieto podujatia, ak sú tieto služby dodané osobe inej ako zdaniteľnej osobe je miesto, kde sa tieto služby fyzicky vykonávajú. Miestom dodania služieb v súvislosti so vstupom na kultúrne, umelecké, športové, vedecké, vzdelávacie, zábavné a iné podobné podujatia ako výstavy a veľtrhy, a doplnkových služieb súvisiacich s týmto vstupom, ak sú tieto služby dodané zdaniteľnej osobe, je miesto, kde sa tieto podujatia skutočne konajú. Do 31.12.2010 miestom dodania uvedených služieb tak pre zdaniteľnú, ako aj pre nezdaniteľnú osobu bolo miesto, kde sa tieto služby fyzicky vykonali. Osobitné pravidlo určenia miesta dodania služby pre zdaniteľnú osobu v súvislosti s uvedenými službami sa od 1.1.2011 vzťahuje len na vstup na kultúrne, umelecké, športové, vedecké, vzdelávacie, zábavné a iné podobné podujatia (napr. výstavy a veľtrhy), ako aj na doplnkové služby, ktoré bezprostredne súvisia so vstupom na tieto podujatia. Miesto dodania kultúrnych, umeleckých, športových, vedeckých, vzdelávacích, zábavných a podobných služieb iných ako služieb spočívajúcich v poskytnutí práva na vstup na tieto podujatia sa pri ich poskytnutí zdaniteľnej osobe od 1.1.2011 určí podľa § 15 ods. 1 zákona o DPH, t.j. miestom dodania služby zdaniteľnej osobe, ktorá koná v postavení zdaniteľnej osoby, je miesto, kde má táto osoba sídlo alebo miesto podnikania, a ak je služba dodaná prevádzkarni zdaniteľnej osoby, miestom dodania služby je miesto, kde má táto osoba prevádzkareň.

Služby v súvislosti so vstupom na kultúrne, umelecké, športové, vedecké, vzdelávacie, zábavné alebo podobné podujatia zahŕňajú poskytnutie služieb, ktorých základnou charakteristikou je udelenie práva na vstup na podujatie výmenou za lístok alebo platbu, vrátane platby vo forme predplatného, sezónneho lístku alebo pravidelného poplatku. Ide najmä o tieto služby :

- právo na vstup na zábavné predstavenia, divadelné predstavenia, cirkusové predstavenia, veľtrhy, do zábavných parkov, na koncerty, výstavy a iné podobné kultúrne podujatia;
- právo na vstup na športové podujatia, akými sú zápasy alebo súťaže;
- právo na vstup na vzdelávacie a vedecké podujatia, akými sú konferencie a semináre.

Používanie zariadení, akými sú telocvične alebo podobné zariadenia, za úhradu poplatku nepredstavuje služby v súvislosti so vstupom na kultúrne, umelecké, športové, vedecké, vzdelávacie, zábavné alebo podobné podujatia. Doplnkové služby zahŕňajú služby, ktoré priamo súvisia so vstupom na kultúrne, umelecké, športové, vedecké, vzdelávacie, zábavné alebo podobné podujatia a ktoré sa poskytujú samostatne osobe zúčastňujúcej sa na podujatí za protihodnotu. Takéto doplnkové služby zahŕňajú najmä používanie šatní alebo hygienických zariadení, nezahŕňajú však samotné sprostredkovateľské služby súvisiace s predajom lístkov. Pri sprostredkovaní predaja lístkov na podujatie medzi zdaniteľnými osobami sa miesto dodania služby sprostredkovania určí podľa § 15 ods. 1 zákona o DPH, t.j. miestom dodania služby zdaniteľnej osobe, ktorá koná v postavení zdaniteľnej osoby, je miesto, kde má táto osoba sídlo alebo miesto podnikania, a ak je služba dodaná prevádzkarni zdaniteľnej osoby, miestom dodania služby je miesto, kde má táto osoba prevádzkareň.

Príklad č. 1

Agentúra XY – platiteľ DPH sprostredkováva pre organizátora športového podujatia predaj vstupeniek na toto športové podujatie, ktoré sa uskutoční v Poľskej republike. Organizátorom športového podujatia je platiteľ DPH so sídlom v Poľskej republike. Miestom dodania služby sprostredkovania predaja vstupeniek podľa § 15 ods. 1 zákona o DPH je miesto, kde má príjemca služby sídlo, t.j. Poľská republika. Osobou povinnou platiť daň je príjemca služby. Agentúra XY poskytnutú službu s miestom dodania v inom členskom štáte fakturuje bez DPH a vykáže ju v súhrnnom výkaze.

Poskytnutie služby zdaniteľnej osobe

Pre určenia miesta dodania kultúrnych, umeleckých, športových, vedeckých, vzdelávacích, zábavných a iných podobných podujatí poskytnutých zdaniteľnej osobe je rozhodujúcou skutočnosťou posúdenie, či tieto služby spočívajú v poskytnutí práva na vstup na konkrétne podujatie výmenou za lístok alebo za poplatok na takéto podujatie. V prípade, ak sa na kultúrne, umelecké, športové, vedecké, vzdelávacie, zábavné a iné podobné podujatie vyberá vstupné, ktoré predstavuje právo na vstup na konkrétne podujatie a podujatie je určené širokej verejnosti, t.j. po zaplatení vstupného má právo na vstup každý záujemca, miesto dodania poskytnutej služby sa určí podľa § 16 ods. 3 zákona o DPH bez ohľadu na skutočnosť, či je služba poskytnutá zdaniteľnej alebo nezdaniteľnej osobe. Miestom dodania služby spočívajúcej v poskytnutí práva na vstup na konkrétne podujatie výmenou za lístok alebo za poplatok na takéto podujatie je miesto, kde sa tieto služby fyzicky vykonávajú, pričom nie je potrebné skúmať, či je služba poskytnutá zdaniteľnej alebo nezdaniteľnej osobe.

Pri poskytnutí služby zdaniteľnej osobe je potrebné rozlišovať, či ide o služby spočívajúce v poskytnutí práva na vstup za lístok alebo za poplatok, pri ktorých sa miesto dodania služby určí podľa osobitného pravidla upraveného v § 16 ods. 3 zákona o DPH alebo ide o dodanie služby, pri ktorej sa miesto dodania určí podľa § 15 ods. 1 zákona o DPH. V prípade, ak kultúrne, umelecké, športové, vedecké, vzdelávacie, zábavné a iné podobné podujatia nie sú určené širokej verejnosti, ale sú zorganizované napr. na základe objednávky konkrétnej zdaniteľnej osoby, podujatie je určené uzatvorenému okruhu účastníkov, na podujatie nie je vyberané vstupné, ale organizátor, ktorý je zdaniteľnou osobou poskytnutú službu fakturuje objednávateľovi – zdaniteľnej osobe, miesto dodania služby sa určí podľa § 15 ods. 1 zákona o DPH, t.j. miestom dodania služby poskytnutej zdaniteľnej osobe, ktorá koná v postavení zdaniteľnej osoby, je miesto, kde má táto osoba sídlo alebo miesto podnikania, a ak je služba dodaná prevádzkarni zdaniteľnej osoby, miestom dodania služby je miesto, kde má táto osoba prevádzkareň. Ak organizátorom podujatia je zahraničná osoba z iného členského štátu alebo z tretieho štátu a objednávateľom je zdaniteľná osoba so sídlom alebo miestom podnikania v tuzemsku, miestom dodania služby je podľa § 15 ods. 1 zákona o DPH tuzemsko, osobou povinnou platiť daň podľa § 69 ods. 3 zákona o DPH je zdaniteľná osoba a právnická osoba, ktorá nie je zdaniteľnou osobou a je registrovaná pre daň podľa § 7 zákona o DPH. Ak organizátorom podujatia je zahraničná osoba z iného členského štátu, službu podľa § 15 ods. 1 zákona o DPH s miestom dodania v tuzemsku vykáže v súhrnnom výkaze.

Príklad č. 2

VÚC registrovaná pre daň podľa § 7a zákona o DPH sa zúčastní na veľtrhu v Maďarskej republike, ktorý organizuje maďarská zdaniteľná osoba registrovaná za platiteľa DPH. VÚC uhradí poplatok umožňujúci vstup na veľtrh. Na veľtrhu sa môže po zaplatení vstupného (alebo poplatku za vstup) zúčastniť verejnosť. Miestom dodania služby je miesto, kde sa veľtrh koná, t.j. Maďarská republika. Maďarská zdaniteľná osoba poplatok umožňujúci vstup na veľtrh zdaní maďarskou DPH. V konkrétnom prípade sa uplatní osobitné pravidlo určenia miesta dodania služby (článok 53 a 54 smernice 2008/8/ES), ktoré sa uplatňuje rovnako bez ohľadu na skutočnosť, či sa na veľtrhu zúčastňuje zdaniteľná alebo nezdaniteľná osoba. VÚC nemôže žiadať o refundáciu maďarskej DPH, pretože nie je platiteľom DPH.

Príklad č. 3

Platiteľ DPH sa zúčastní na kontraktačnej výstave v Nemecku ako vystavovateľ. Organizátorom výstavy je zdaniteľná osoba so sídlom v Nemecku, ktorá platiteľovi DPH prenajme výstavný priestor a zabezpečí pripojenie na vodu, elektrinu, plyn. Platiteľovi DPH nebola poskytnutá služba spočívajúca v poskytnutí práva na vstup na výstavu výmenou za lístok alebo za poplatok. Miestom dodania služby poskytnutej zdaniteľnej osobe je podľa § 15 ods. 1 zákona o DPH miesto, kde má príjemca služby sídlo, t.j. Slovenská republika. Osobou povinnou platiť daň podľa § 69 ods. 3 zákona o DPH je platiteľ DPH, nemecký organizátor poskytnutú službu s miestom dodania v tuzemsku fakturuje bez nemeckej DPH a vykáže ju v súhrnnom výkaze.

Polský platiteľ DPH zabezpečí grafické stvárnenie výstavného priestoru slovenského vystavovateľa na kontraktačnej výstave v Nemecku. Miestom dodania poskytnutej služby je podľa § 15 ods. 1 zákona o DPH miesto, kde má príjemca služby sídlo, t.j. Slovenská republika. Osobou povinnou platiť daň podľa § 69 ods. 3 zákona o DPH je platiteľ DPH, polský dodávateľ poskytnutú službu s miestom dodania v tuzemsku fakturuje bez polskej DPH a vykáže ju v súhrnnom výkaze.

Príklad č. 4

Platiteľ DPH organizuje odborný seminár, na ktorý sa vopred prihlásia formou záväznej objednávky účastníci zo Slovenskej a Českej republiky. Seminár sa koná v Českej republike. Na webovej stránke organizátora seminára je zverejnený program seminára a prihláška, pričom prihlásiť sa môže ktokoľvek. Prihlásení účastníci sa môžu seminára zúčastniť po uhradení účastníckeho poplatku. Keďže seminára sa môže zúčastniť verejnosť po zaplatení účastníckeho poplatku, miestom dodania služby spočívajúcej v poskytnutí práva na vstup na seminár je miesto, kde sa seminár koná, t.j. Česká republika a účastnícky poplatok podlieha českej DPH.

Materská spoločnosť zaplatila účastnícky poplatok na predmetný seminár pre päť dcérskych spoločností. Pri prefakturácii účastníckych poplatkov dcérskym spoločnostiam miestom dodania poskytnutej služby je miesto, kde sa seminár koná, t.j. Česká republika a fakturácia podlieha českej DPH.

Prednášajúcim na seminári bola zdaniteľná osoba – platiteľ DPH s bydliskom v Slovenskej republike. Prednáška sa uskutočnila na základe objednávky organizátora seminára, za vykonanie prednášky prednášajúci dostal dohodnutú protihodnotu. Miestom dodania služby poskytnutej zdaniteľnej osobe je podľa § 15 ods. 1 zákona o DPH miesto, kde má príjemca služby sídlo, t.j. Slovenská republika. Osobou povinnou platiť daň je podľa § 69 ods. 1 zákona o DPH prednášajúci – platiteľ DPH, ktorý k cene fakturovanej služby uplatní slovenskú DPH.

Príklad č. 5

Podnikateľ so sídlom v Moskve, ktorý nie je v tuzemsku registrovaný za platiteľa DPH, si u platiteľa DPH objednal zorganizovanie umeleckého podujatia na Slovensku pozostávajúce z organizačno-technického zabezpečenia, zabezpečenia cateringu, prenájmu stanov, zabezpečenia moderátora, hostesiek, ozvučenia a prenájmu drobného inventára. Miestom dodania služby poskytnutej zdaniteľnej osobe je podľa § 15 ods. 1 zákona o DPH miesto, kde má táto osoba sídlo, t.j. Moskva. K fakturovanej cene platiteľ DPH neuplatní slovenskú DPH, pretože miesto dodania služby nie je v tuzemsku. Platiteľ DPH poskytnutú službu nevykáže v súhrnnom výkaze, pretože miesto jej dodania je v treťom štáte.

Umeleckého podujatia sa môže zúčastniť široká verejnosť po zaplatení poplatku umožňujúcim vstup na toto podujatie. Miestom dodania služby spočívajúcej v poskytnutí práva na vstup na umelecké podujatie je podľa § 16 ods. 3 zákona o DPH miesto, kde sa podujatie skutočne koná, t.j. Slovenská republika bez ohľadu na skutočnosť, či sa podujatia zúčastnia zdaniteľné alebo nezdaniteľné osoby. Poskytovateľ služby spočívajúcej v poskytnutí práva na vstup na umelecké podujatie, ktorým je podnikateľ so sídlom v Moskve, má v tuzemsku registračnú povinnosť.

Poskytnutie služby nezdaniteľnej osobe

Miestom dodania kultúrnych, umeleckých, športových, vedeckých, vzdelávacích, zábavných a podobných služieb, ako napríklad služieb na výstavách a veľtrhoch, vrátane ich organizovania a s nimi súvisiacich doplnkových služieb a vstupu na tieto podujatia, ak sú tieto služby dodané osobe inej ako zdaniteľnej osobe je miesto, kde sa tieto služby fyzicky vykonávajú. Pri dodaní kultúrnych, umeleckých, športových, vedeckých, vzdelávacích, zábavných a podobných služieb a vstupu na tieto podujatia nezdaniteľnej osobe sa uplatňuje

rovnaké pravidlo pri určení miesta dodania týchto služieb, t.j. miesto, kde sa služby fyzicky vykonávajú.

Príklad č. 6

Ministerstvo, ktoré nie je identifikované pre daň, si u českého platiteľa DPH objedná vzdelávaciu službu. Vzdelávanie sa realizuje v Slovenskej republike a je určené uzavretému okruhu účastníkov. Miestom dodania vzdelávacej služby je miesto, kde sa služba fyzicky vykoná, t.j. Slovenská republika. Keďže služba je dodaná nezdaniteľnej osobe, zahraničná osoba je povinná podať žiadosť o registráciu pre daň Daňovému úradu Bratislava I pred začatím vykonávania činnosti, ktorá je predmetom dane, t.j. pred poskytnutím vzdelávacej služby. Následne k fakturovanej cene vzdelávacej služby poskytovateľ služby uplatní slovenskú DPH.

Príklad č. 7

Agentúra AB – platiteľ DPH organizuje koncertné turné českého umelca na Slovensku. Český umelec je zastúpený českou agentúrou – platiteľom DPH v Českej republike. Koncerty sa konajú v rôznych mestách Slovenskej republiky, vstup na koncert je prístupný každému záujemcovi po zaplatení vstupného. Miestom dodania služby spočívajúcej v poskytnutí práva na vstup na koncert je miesto, kde sa koncert koná bez ohľadu na skutočnosť, či sa koncertu zúčastní zdaniteľná alebo nezdaniteľná osoba. Organizátor do ceny vstupného zahrnie DPH.

Česká agentúra zastupujúca českého umelca fakturuje agentúre AB poskytnutie kultúrnej služby. Miestom dodania kultúrnej služby poskytnutej zdaniteľnej osobe je podľa § 15 ods. 1 zákona o DPH miesto, kde má táto osoba sídlo, t.j. Slovenská republika. Agentúra AB je podľa § 69 ods. 3 zákona o DPH osobou povinnou platiť daň. Česká agentúra poskytnutú kultúrnu službu fakturuje bez českej DPH a vykáže ju v súhrnnom výkaze.

Vydalo: Daňové riaditeľstvo SR Banská Bystrica
sekcia metodiky daní, odbor metodiky daní
apríl 2011